

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 29Ps/1/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3823219281
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 07. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Štefčík
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2025:3823219281.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

29Ps/1/2023

Okresný súd Prievidza sudcom JUDr. Petrom Štefčíkom vo veci spôsobilosti na právne úkony A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C., D. XXX/XX, s adresou na doručovanie písomností E., F. XXXX/XX, zastúpeného procesným opatrovníkom G. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XXX, na návrh Okresnej Prokuratúry Partizánske, za účasti A. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom I., J. D. XXX/XX, takto

rozhodol:

29Ps/1/2023

I. Súd obmedzuje spôsobilosť na právne úkony osoby A. B., nar. XX.XX.XXXX, nasledovne:

A. B., nar. XX.XX.XXXX, nie je spôsobilý:

· Nakladať s akýmkoľvek svojím majetkom, uzatvárať zmluvy, preberať na seba záväzky, uzatvárať dohody v dedičskom konaní a spísať závet, preberať svoj príjem a nakladať so svojimi finančnými prostriedkami nad sumu 50 € mesačne.

II. Súd ustanovuje A. B. opatrovníka – A. D., nar. XX.XX.XXXX. Úlohou ustanoveného opatrovníka je v rozsahu obmedzenia v spôsobilosti na právne úkony obmedzeného zastupovať a spravovať jeho majetok. V prípade, ak pri spravovaní majetku nejde o bežnú vec, je potrebné schválenie súdu.

III. Opatrovník je povinný podávať súdu dvakrát do roka, a to k 30.06. a k 31.12. kalendárneho roka správy o A. B. a správy o nakladaní s jeho majetkom v rozsahu, v akom je povinný ho zastupovať a do 30 dní po skončení svojej funkcie je povinný súdu podať záverečný účet o správe jeho majetku.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

V. Štát – Slovenská republika nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

29Ps/1/2023

(1) Navrhovateľ – Okresná prokuratúra Partizánske sa podaným návrhom domáha obmedzenia spôsobilosti na právne úkony A. B., nar. XX.XX.XXXX (ďalej aj „vyšetrovaný“), a to v rozsahu nakladania s majetkom, nakladania s finančnými prostriedkami, uzatvárania zmlúv, rozhodovania o svojej zdravotnej a sociálnej starostlivosti a konania v styku s inštitúciami v najširšom zmysle. Za opatrovníka navrhli ustanoviť jeho príbuzného alebo obec C. a uložiť opatrovníkovi povinnosť podávať správy o nakladaní s majetkom zastúpeného a po skončení funkcie predložiť záverečný účet.

(2) Návrh odôvodnil v zásade tým, že vyšetrovaný bol trestne stíhaný pre podozrenie zo spáchania prečinu nebezpečného vyhrážania, pričom trestné stíhanie bolo zastavené. Znaleckým posudkom podaným v trestnom konaní bolo zistené, že vyšetrovaný trpel pri spáchaní skutku, ktorý sa mu kládol za vinu, duševnými poruchami, ktoré mali podstatný vplyv na jeho rozpoznávacie a ovládacie schopnosti. Zo správy MUDr. Majzlanovej – psychiatricky vyplynulo, že vyšetrovaný pije, prepije celý dôchodok, našli ho spadnutého s popáleninami. Psychiatricka navrhla prehodnotiť jeho spôsobilosť na právne úkony. Obmedzenie spôsobilosti na právne úkony má zabezpečiť ochranu záujmov a práv vyšetrovaného.

(3) Ako dôkazy označil navrhovateľ v návrhu uznesenie Okresnej prokuratúry Partizánske č.k. Pv 18/22/3305-31 z 28.03.2022, uznesenie Okresného súdu Partizánske č.k. 2Nt/4/2022 z 20.12.2022, znalecký posudok č. 20/2022 zo dňa 17.03.2022 vypracovaný MUDr. Máriou Majzlanovou, správu MUDr. Márie Majzlanovej zo dňa 03.07.2023 a znalecké dokazovanie.

(4) Uznesením zo dňa 12.12.2023 č.k. 29Ps/1/2023-47 bol vyšetrowanému ustanovený na zastupovanie v tomto konaní procesný opatrovník. Uznesením zo dňa 30.01.2024 č.k. 29Ps/1/2023-56 bola do konania pribratá A. D., nar. XX.XX.XXXX, ktorá prichádzala do úvahy ako opatrovníčka pre prípad obmedzenia spôsobilosti na právne úkony.

(5) Návrh na začatie konania bol doručený vyšetrowanému, procesnému opatrovníkovi i navrhovanej opatrovníčke pre prípad obmedzenia spôsobilosti na právne úkony. Všetci boli zároveň poučení o svojich procesných právach a povinnostiach a bolo im umožnené k návrhu urobiť písomné vyjadrenie. Žiaden z nich toto právo nevyužil.

(6) Súd na prejednanie veci nariadil pojednávanie na 31.07.2024. Predvolal naň prokurátora, vyšetrowaného, procesného opatrovníka i navrhovanú hmotnoprávnu opatrovníčku. Procesný opatrovník sa na pojednávanie neustanovil, pričom nežiadal z dôležitých dôvodov o jeho odročenie, preto súd s poukazom na § 180 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) vec prejednal na pojednávaní v jeho neprítomnosti.

(7) Súd na pojednávaní vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi – správou MUDr. Majzlanovej zo dňa 03.07.2023 na čísle listu spisu (ďalej len „č.l.“) 5, uznesením tunajšieho súdu sp. zn. 2Nt/4/2022 z 20.12.2022 na č.l. 6, uznesením Okresnej prokuratúry Partizánske č.k. Pv 18/22/3305-31 z 28.03.2022 na č.l. 7, znaleckým posudkom č. 20/2022 zo 17.03.2022 znalkyne MUDr. Majzlanovej na č.l. 9 a zápisnicou z verejného zasadnutia zo dňa 16.08.2023 na č.l. 25. Súd vypočul vyšetrowaného a navrhovanú opatrovníčku pre prípad obmedzenia spôsobilosti na právne úkony. Okrem toho oboznámil aj obsah výpisov z Obchodného registra a návrhu na vyhlásenie konkurzu a výpisu z Obchodného vestníka 96/2024. Keďže bolo potrebné doplniť dokazovanie, súd pojednávanie odročil na účelom znaleckého dokazovania.

(8) Súd vo veci ustanovil znalca z odboru Zdravotníctvo a farmácia, odvetvie Psychiatria MUDr. Máriu Majzlanovú.

(9) Po doručení znaleckého posudku ho súd doručil vyšetrowanému, procesnému opatrovníkovi, navrhovanému hmotnoprávnemu opatrovníkovi a prokuratúre s tým, že im umožnil urobiť k nemu vyjadrenie a v prípade, ak navrhujú doplnenie znaleckého posudku alebo majú otázky na znalca, vyzval ich uviesť to v určenej lehote. Žiaden z nich doplnenie znaleckého posudku nenavrhol, prokurátorka trvala na výsluchu znalkyne na pojednávaní s tým, že otázky, ktoré by sa jej mali položiť, neuviedla. Poukázala len na ustanovenie § 244 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“). Súd na prejednanie veci nariadil pojednávanie na 28.07.2025.

(10) Na pojednávaní dňa 28.07.2025 súd doplnil dokazovanie oboznámením podstatného obsahu znaleckého posudku znalkyne MUDr. Márie Majzlanovej č. 21/2025 na č.l. 125. Prokurátorka navrhla doplniť dokazovanie výsluchom znalkyne, uviedla, že účelom výsluchu majú byť odpovede na otázky o zdravotnom stave vyšetrowaného. Vyšetrowaný, jeho procesný opatrovník ani navrhovaná hmotnoprávna opatrovníčka žiadne doplnenie dokazovania nenavrholi. Prokurátorka žiadne konkrétne otázky, ktoré by mali byť zodpovedané výsluchom znalkyne, neuviedla.

(11) Z dôkazov vykonaných na pojednávaní súd pre potreby rozhodnutia vo veci zistil nasledujúci skutkový stav:

(12) Zo správy MUDr. Majzlanovej zo dňa 03.07.2023 na čísle listu spisu (ďalej len „č.l.“) 5 vyplýva, že vyšetrowaný chodil na kontrolné vyšetrenia, kde tvrdil, že abstínuje, avšak nebola to pravda. Ochranné psychiatrické liečenie neplnilo svoj účel a lekárka navrhovala preskúmanie spôsobilosti na právne úkony vyšetrowaného.

(13) Z uznesenia tunajšieho súdu sp. zn. 2Nt/4/2022 z 20.12.2022 na č.l. 6 súd zistil, že vyšetrowanému bolo uložené ochranné psychiatrické liečenie ambulantnou formou.

(14) Podľa uznesenia Okresnej prokuratúry Partizánske č.k. Pv 18/22/3305-31 z 28.03.2022 na č.l. 7 bolo zastavené trestné stíhanie vyšetrowaného pre prečin nebezpečné vyhrážanie (vyhrážať sa mal synovi a bývalej manželke) z dôvodu nedostatku trestnej zodpovednosti pre nepríčetnosť.

(15) Zo znaleckého posudku č. 20/2022 zo 17.03.2022 znalkyne MUDr. Majzlanovej na č.l. 9, ktorý bol podaný v trestnom konaní vedenom proti vyšetrowanému vyplýva, že vyšetrowaný trpel duševnými poruchami – organickou poruchou s bludmi v komorbidite so závislosťou od alkoholu v IV. štádiu.

(16) Zo zápisnice z verejného zasadnutia zo dňa 16.08.2023 na č.l. 25 vyplýva, že vyšetrowanému bolo zmenené ochranné psychiatrické liečenie ambulantné na ústavné. Vyšetrowaný po tom, ako mu prišiel dôchodok, si urobil veľký nákup a zvyšok prepil, mal to na dva týždne a dva týždne abstinoval. Pil

tvrdý alkohol, dával si ho ráno. Znalkyňa na verejnom zasadnutí konštatovala, že vyšetrowaný vyžaduje dohľad. Ponechaný na seba nie je schopný prestať s užívaním alkoholu. Utrpel úraz pod vplyvom alkoholu. K požívaniu alkoholu bol nekritický.

(17) Podľa výpisov z Obchodného registra na č.l. 83 a č.l. 85 je vyšetrowaný spoločníkom a konateľom dvoch obchodných spoločností.

(18) Návrhom na vyhlásenie konkurzu zo dňa 10.07.2023 na č.l. 87 sa vyšetrowaný domáhal vyhlásenia konkurzu na svoj majetok.

(19) Podľa výpisu z Obchodného vestníka č. 96/2024 na č.l. 89 prebiehal konkurz na majetok vyšetrowaného.

(20) Podľa znaleckého posudku na č.l. 125 vyšetrowaný trpí organickou poruchou s bludmi, miernou kognitívnou poruchou a syndrómom závislosti od alkoholu v terminálnom štádiu v skorej remisii. Psychické poruchy sú trvalého charakteru a ich komplex spôsobil, že osobnosť vyšetrowaného je organicky zmenená, má oslabené kognitívne funkcie, jeho osobnosť je depravovaná, sociálne stiahnutejšia, s trvalou poruchou myslenia, zvýšene ovplyvniteľná, manipulovateľná a ľahšie zneužiteľná, závislá na alkohole v terminálnom štádiu. V súčasnosti sa správa konformne, sociabilne, bez rušivých prejavov a je schopný si samostatne a zabezpečovať zdravotnú i sociálnu starostlivosť, vystupovať pred orgánmi štátnej správy a samosprávy, nie je však schopný zodpovedne vybavovať svoje finančné záležitosti. Pri voľnej dispozícii s finančnými prostriedkami by bolo u neho riziko ich použitia na alkohol s následkom recidívy pitia a ohrozenia zdravia či sociálneho statusu a takisto riziko zneužitia inými osobami s nekalými úmyslami. Vyšetrowaný je schopný rozhodovať o svojej zdravotnej starostlivosti i mieste pobytu a konať pred orgánmi verejnej správy. Nie je však schopný uzatvárať zmluvy, konať pred finančnými inštitúciami a nakladať so svojím majetkom, spísať závet, preberať dôchodok či inú hotovosť alebo dávky a hospodáriť so sumou prevyšujúcou 50 € mesačne.

(21) Z výpovede vyšetrowaného vyplýva, že bol na liečení, teraz chodí pravidelne k MUDr. Majzlanovej. Cíti sa dobre, býva v garsónke, ktorú kúpila dcéra. Sám si varí, stará sa o seba, s peniazmi mu hospodári dcéra, s ktorou si rozumie. Rozumie podstate obmedzenia spôsobilosti na právne úkony. Svojej dcére by dôveroval, pomáhala mu aj s osobným bankrotom. V súčasnosti alkohol nepožíva, abstínuje od návratu z liečenia. Bol na liečení kvôli alkoholu. Voči starostlivosti svojej dcéry nemá výhrady a súhlasí s tým. Starostlivosť o domácnosť si vie zabezpečiť sám. Žiaden majetok nevlastní, lieky neužíva. Uviedol, že je s dcérou dohodnutý, posieľa jej 450 € mesačne, so zvyškom hospodári sám a ona mu posieľa, koľko potrebuje.

(22) Z výpovede navrhovanej hmotnoprávnej opatrovníčky vyplýva, že vyšetrowaný mal turbulentné životné obdobie, bol zneužitý, stal sa konateľom v dvoch spoločnostiach. V súčasnosti býva v garsónke, je sebestačný, vedie pokojnejší život. Nevyžaduje si každodennú opateru. Odkedy mu ona dáva peniaze na kartu, zmenil sa jeho vzťah k alkoholu. Nikdy nebol opitý. Ona chce, aby nebol zneužitý a znova sa nedostal do dlhov. Nevie, ako sa vyšetrowaný dostal k dvom obchodným spoločnostiam. Teraz, keď je triezvy, tak je to milý človek. K zmene došlo vtedy, keď ho našli po nehode ležať pri rieke v Bošanoch. Vtedy sa zmenil jeho život. Vyšetrowaný nevie hospodáriť s financiami. Nie je potrebné umiestňovať ho v zariadení sociálnej starostlivosti a vie rozhodnúť o svojej zdravotnej starostlivosti. Keď ona spravuje jeho financie, tak nevie, ako by sa dostal k alkoholu. Vyšetrowaný by si vedel aj zabezpečiť svoje záležitosti pred úradmi. Ona zistila, že mal pôžičky od nebankových spoločností, žil v komunite ľudí, ktorá ho dokázala zneužiť za trochu alkoholu. Ďalej uviedla, že po vyhovení návrhu bude dôchodok vyšetrowaného zasielaný na jej účet.

(23) Súd nevykonal navrhnuté dokazovanie výsluchom znalkyne, a to z nasledujúcich dôvodov.

(24) Proti záverom znaleckého posudku neboli vznesené žiadne námietky, z vykonaného dokazovania nevyplývala potreba doplnenia záverov znaleckého posudku, žiaden z oprávnených subjektov nepredložil otázky ktoré by bolo potrebné znalkyni položiť a znalecký posudok úplne zodpovedal otázky súdu, súd podľa § 244 zákona CMP, ktorý vyložil v súlade s čl. 2 CMP v súlade s účelom a zmyslom citovaného predpisu upustil od výsluchu znalca, a to s poukazom na čl. 2 ods. 3 CSP aj napriek správe Najvyššieho súdu ČSSR zo dňa 16. 12. 1974, sp. zn. PlsF 2/74.

(25) Hoci zákon uvádza, že súd v konaní ustanoví a vyslúchne znalca, nie je možné toto ustanovenie vykladať doslovne. Súd ustanoví v konaní znalca len vtedy, ak nepostačuje vyslúchnuť ošetrojúceho lekára a súd znalca vyslúchne len vtedy, ak je to nevyhnutné pre zistenie skutočného stavu. To znamená, ak sú pochybnosti alebo rozpory v znaleckom posudku, prípadne ak súd, niektorý z účastníkov, alebo iný oprávnený subjekt má námietky proti znaleckému posudku, žiada jeho doplnenie, prípadne sa výsluchu znalca výslovne dôvodne a účelne domáha. Aj v takom prípade podľa výkladu súdu môže postačiť výsluch vykonať i spôsobom podľa § 196 ods. 3 CSP – teda uložiť povinnosť písomne odpovedať na otázky. Ak žiadne otázky zo strany oprávnených subjektov či súdu nie sú, nie sú vznesené žiadne

námietky ani otázky k znaleckému posudku, ktorý riadne zodpovedal na všetky položené otázky, prípadne ak otázky oprávnených subjektov nie sú spôsobilé odstrániť spornosť v skutkovom stave, či skutkový stav sporný nie je, nie je na výsluch znalca žiaden dôvod, výsluch by bol nadbytočný a rozporný so zásadou hospodárnosti konania a s požiadavkou vyhnúť sa zbytočnému zaťažovaniu subjektov konania (čl. 17 CMP). Súd vychádzal z teleologického výkladu ustanovenia § 244 CMP. Účelom tohto zákonného ustanovenia je ochrana vyšetrowaného. Ak sa však vyšetrowaný, respektíve jeho zástupca tejto ochrany nedomáhajú, súc poučení o tejto možnosti a zároveň podaný znalecký posudok nie je rozporovaný, nie je žiaden dôvod znalca na pojednávaní vypočúvať.

(26) Literatúra k výsluchu znalca v konaní o spôsobilosti na právne úkony hovorí nasledovne: „V zmysle § 17 ods. 1 ZZT je možné podať znalecký posudok písomne alebo aj ústne. Z § 208 ods. 1 CSP vyplýva, že je ponechané na úvahe súdu, akou formou má byť podaný znalecký posudok, a v zásade zákonodarca uprednostňuje písomný znalecký posudok. V konaní o spôsobilosti na právne úkony, keď ide o posúdenie otázok bezprostredne súvisiacich so zdravotným stavom osoby, o ktorej spôsobilosti sa koná, zákonodarca preferuje výsluch znalca. Prítomnosť znalca na pojednávaní zabezpečí súd predvolaním (§ 100 CSP). Výsluch znalca dáva väčší priestor na prípadné doplňujúce alebo objasňujúce otázky, ako aj vyhodnotenie záverov v kontexte ostatných vykonaných dôkazov.“ (SMYČKOVÁ, Romana, HELT, Petra, TKÁČOVÁ, Bianka. § 244 [Znalecký posudok]. In: SMYČKOVÁ, Romana, ŠTEVČEK, Marek, LÖWY, Alexandra, TOMAŠOVIČ, Marek a kol. Civilný mimosporový poriadok. 2. vydanie. Bratislava: C. H. Beck, 2024, s. 864, marg. č. 2.) Podľa názoru konajúceho súdu však nie je v súlade s čl. 2 ods. 2 veta druhá CMP a čl. 12 CMP taký výklad ustanovenia § 244 CMP, podľa ktorého súd musí vždy vypočuť znalca, aj keď to žiaden zo subjektov oprávnených podávať dôkazné návrhy účelne nenavrhol a ani súd to nepovažuje z hľadiska riadneho zistenia skutkového stavu za nevyhnutné, ani za účelné. Súd si je vedomý, že v minulosti sa judikatúra touto otázkou zaoberala, hoci ešte za účinnosti starých právnych predpisov (Občianskeho súdneho poriadku) – „Postup podľa ustanovení § 127 odst. 1, veta tretia, o. s. r. není možný v případě upraveném speciálním ustanovením § 187 odst. 3 o. s. r., jež nebylo novelou občanského soudního řádu dotčeno a jež vyžaduje, aby o zdravotním stavu vyšetřovaného soud vždy vyslechl znalce v řízení o způsobilosti k právním úkonům.“ (Správa Nejvyššího soudu ČSSR zo dňa 16. 12. 1974, sp. zn. Plsř 2/74), avšak podľa právneho názoru súdu je takýto výklad už v kontexte nových spoločenských vzťahov prekonaný, pretože verejný záujem nemožno nadradovať nad záujem ochrany práv účastníkov, ktorí sa môžu rozhodnúť svoje práva aj nevyužiť, prípadne sa ich výslovne vzdať. Je síce pravda, že prokurátorka na pojednávaní uviedla, že sa chce pýtať na zdravotný stav posudzovaného, avšak zdravotný stav v rozsahu potrebnom pre posúdenie spôsobilosti vyšetrowaného na právne úkony je dostatočne zistený a preukázaný listinnými dôkazmi i výsluchmi vyšetrowaného a navrhovanej hmotnoprávnej opatrovníčky. Súd na podklade tých dôkazov, ktoré vykonal, nemá žiadne pochybnosti o tom, či vyšetrowaný trpí alebo netrpí duševnou poruchou, či ho táto porucha ovplyvňuje pri vykonávaní právnych úkonov ani o rozsahu, v akom ho táto porucha ovplyvňuje. V inom rozsahu ako pre posúdenie týchto otázok nie je zdravotný stav vyšetrowaného pre toto konanie podstatný. Súd pripomína aj, že nemá povinnosť vykonávať všetky navrhnuté dôkazy a odpovedať na všetky otázky subjektov konania, len tie, ktorých vykonanie alebo zodpovedanie je podstatné pre posúdenie dôležitých skutkových okolností potrebných pre rozhodnutie (napr. rozhodnutia Ústavného súdu SR vo veciach IV. ÚS 607/2021, IV. ÚS 252/2004, II. ÚS 75/2005, I. ÚS 350/2008, I. ÚS 64/1997 a iné). Súd vzal do úvahy aj skutočnosť, že v súvislosti s výkladom a aplikáciou príslušných právnych predpisov musí prihliadať na spravodlivú rovnováhu pri poskytovaní ochrany uplatňovaným právam a oprávneným záujmom účastníkov konania. Princíp spravodlivosti a požiadavka materiálnej ochrany práv sú totiž podstatnými a neopomenuteľnými atribútmi právnej ochrany (predovšetkým súdnej) v rámci koncepcie materiálneho právneho štátu. Nevyhnutnou súčasťou rozhodovacej činnosti súdov, ktorá zahŕňa aplikáciu abstraktných právnych noriem na konkrétne okolnosti individuálnych prípadov, je zisťovanie obsahu a zmyslu právnej normy uplatňovaním jednotlivých metód právneho výkladu. Ide vždy o metodologický postup, v rámci ktorého nemá žiadna z výkladových metód absolútnu prednosť, pričom jednotlivé uplatnené metódy by sa mali navzájom dopĺňať a viesť k zrozumiteľnému a racionálne zdôvodnenému vysvetleniu textu právneho predpisu (rozhodnutie Ústavného súdu SR vo veci III. ÚS 72/2010). Ak sa teda vyšetrowaný nedomáhal výsluchu znalca a zároveň z ostatných dôkazov súd všetky okolnosti pre posúdenie aplikácie § 10 Občianskeho zákonníka zistil, bolo by v rozpore so zmyslom a účelom ustanovenia § 244 CMP znalca v konaní vypočúvať.

(27) Súd v konaní aplikoval nasledujúce právne predpisy:

(28) Podľa § 10 ods. 1 až ods. 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“) ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, nie je

vôbec schopná robiť právne úkony, súd ju pozbaví spôsobilosti na právne úkony. Ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, alebo pre nadmerné požívanie alkoholických nápojov alebo omamných prostriedkov či jedov je schopná robiť len niektoré právne úkony, súd obmedzí jej spôsobilosť na právne úkony a rozsah obmedzenia určí v rozhodnutí. Súd pozbavenie alebo obmedzenie spôsobilosti zmení alebo zruší, ak sa zmenia alebo ak odpadnú dôvody, ktoré k nim viedli.

(29) Podľa § 27 ods. 2 OZ zákonným zástupcom fyzickej osoby, ktorého súd rozhodnutím pozbavil spôsobilosti na právne úkony alebo ktorého spôsobilosť na právne úkony súd rozhodnutím obmedzil, je súdom ustanovený opatrovník.

(30) Podľa § 248 ods. 1, ods. 2 CMP konanie o obmedzení spôsobilosti na právne úkony je spojené s konaním o ustanovení opatrovníka podľa § 272 až 277.

(31) Podľa § 272 CMP súd ustanoví opatrovníka fyzickej osobe, ak tak ustanovuje osobitný predpis.

(32) Podľa § 274 ods. 2 CMP v uznesení, ktorým ustanovuje opatrovníka, súd vymedzí rozsah opatrovníckych práv a povinností v súlade s účelom, na ktorý bol opatrovník ustanovený.

(33) Podľa § 93 vyhlášky MS SR č. 543/2005 Z.z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špecializovaný trestný súd a vojenské sudy súd uloží opatrovníkovi, ktorý bol ustanovený osobe pozbavenej spôsobilosti na právne úkony alebo obmedzenej v spôsobilosti na právne úkony, povinnosť predkladať súdu najmenej dvakrát do roka správy o opatrovancovi a správy o nakladaní s jeho majetkom v lehotách, ktoré určí.

(34) Súd po vykonanom dokazovaní a zhodnotení jeho výsledkov dospel k záveru, že vyšetrovaný trpí na duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná. Táto má vplyv na jeho schopnosť robiť právne úkony. Ide o organickú poruchu s bludmi, miernu kognitívnu poruchu a syndrómom závislosti od alkoholu v terminálnom štádiu v skorej remisii. Tieto diagnózy podľa znaleckého posudku spôsobujú, že vyšetrovaný síce je schopný robiť väčšinu právnych úkonov, vrátane právneho styku s verejnými inštitúciami a vrátane rozhodovania o svojej zdravotnej starostlivosti, ale pre svoju ľahkú ovplyvniteľnosť a neschopnosť zodpovedne narábať so svojimi financiami a majetkom nie je schopný robiť právne úkony, predmetom ktorých je práve hospodárenie s príjmami a majetkom. Vyšetrovaný potrebuje pri nakladaní s majetkovými hodnotami dozor inej osoby. V dôsledku jeho ochorenia je u neho vysoké riziko, že by mohol byť inými osobami vo svoj neprospech zmanipulovaný a mohol by urobiť rozhodnutia, ktoré by ho finančne poškodili. Preto súd jeho spôsobilosť pri nakladaní s majetkom a príjmami obmedzil. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že vyšetrovaný je schopný čiastočne obstarávať svoje vlastné finančné záležitosti. Aj v súčasnosti podstatnú časť svojho dôchodku dobrovoľne odovzdáva dcére a so zvyškom hospodári sám. Nie je teda potrebné obmedziť jeho spôsobilosť na právne úkony na nakladanie s príjmami a majetkom úplne. Vyšetrovaný nebude ohrozený, ak sa mu ponechá možnosť disponovať so svojimi príjmami a majetkom do sumy 50 € mesačne. Výška tejto sumy vyplýva zo znaleckého posudku, avšak aj sám vyšetrovaný takéto obmedzenie svojej spôsobilosti na právne úkony vo finančnej a majetkovej oblasti akceptoval.

(35) V súlade s § 27 ods. 2 Občianskeho zákonníka mu súd ustanovil opatrovníka, ktorý je jeho dcérou. Opatrovníčka so svojím ustanovením súhlasila, má plnú spôsobilosť na právne úkony a rozumie podstate opatrovníctva a právam a povinnostiam opatrovníka a nebola zistená žiadna prekážka na strane jej osoby, ktorá by ju z opatrovníctva vylučovala. Súd zároveň špecifikoval rozsah povinností opatrovníka. Súd prihliadal aj na vyjadrenie samotného vyšetrovaného, že svojej dcére dôveruje, ako aj na tú skutočnosť, že ustanovená opatrovníčka už v súčasnosti v podstate zabezpečuje majetkové záležitosti vyšetrovaného.

(36) Súd považuje za potrebné zdôrazniť, že obmedzenie spôsobilosti na právne úkony nie je definitívne. Vždy, ak dôjde k zmene pomerov na strane vyšetrovaného, je možné rozhodnutie o spôsobilosti na právne úkony zmeniť, prípadne aj obmedzenie úplne zrušiť. Ak je to však odôvodnené potrebou ochrany vyšetrovanej osoby, čo v prípade A. B. jednoznačne potrebné je, nie je namieste váhať s obmedzením spôsobilosti a s ustanovením opatrovníka takejto psychicky chorej osobe. Akékoľvek omeškanie totiž môže viesť k ťažko napravitelným následkom, ktoré môžu vyšetrovanej osobe poškodiť.

(37) Keďže týmto rozhodnutím sa konanie končí, súd rozhodol aj o trovách konania.

(38) Podľa § 251 ods. 1, ods. 2 CMP trovy dôkazov platí štát. Ten, kto podá zjavne bezdôvodný návrh na začatie konania o spôsobilosti na právne úkony, je povinný nahradiť ujmu, ktorá vznikla osobe, o ktorej spôsobilosti sa konalo, jej zástupcovi alebo štátu.

(39) Keďže návrh na začatie konania nebol zjavne bezdôvodný, súd o trovách konania štátu rozhodol tak, že štátu nárok na náhradu trov konania s poukazom na § 251 ods. 1 CMP nepriznal.

(40) Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

(41) Podľa § 55 CMP súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

(42) Podľa § 57 CMP o povinnosti nahradíť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

(43) O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 a § 57 CMP, na iné rozhodnutie ako na znášaní trov oboma účastníkmi súd žiaden spravodlivý dôvod nezistil, ani žiaden z účastníkov náhradu trov konania nepožadoval.

Poučenie:

29Ps/1/2023

Proti rozsudku m o ž n o podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na súde, ktorý ho vydal.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, uvedenie spisovej značky) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má uvedenú vadu, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.